

Imię i nazwisko ..... kl.II ...

Ośle uszy

Apollo wdał się w zawody z niejakim Marsjaszem, który był nieporównanym flecistą. Sędziami obrano pasterzy i pasterki strzegące swych trzód na górze Nysa. Marsjasz grał pierwszy i wszystkich zadziwił. Już był pewny zwycięstwa, gdy Apollo uderzył w struny swej cudownej cytry. Grał i śpiewał jednocześnie. Co chwila dobywał z dusz słuchaczy to uniesienie radości, to słodkie pragnienie, to znów smutek szczery. Przyznano mu pierwszeństwo. Wtedy Apollo schwycił pokonanego Marsjasza, przywiązał go za ręce do drzewa i żywcem odarł ze skóry.

A przy tym zdarzyła się rzecz osobliwa. Oto król Midas, który był również świadkiem owych zawodów, odszedł niezadowolony. Jemu nie podobała się gra zwycięzcy, on jeden uważał, że Marsjasz był lepszy. Apollon zemścił się i dał Midasowi ośle uszy. Królowi jednak nie wypada mieć oślich uszu. Midas ukrywał swą hańbę pod czapką, której nigdy nie zdejmował. Ale był ktoś, kto znał tajemnicę królewską — nadworny fryzjer, który goląc Midasa, widywał go bez czapki. Król pod karą śmierci nakazał mu milczenie. Zaczny fryzjer bał się śmierci, ale posiadanie tak niesłychanego sekretu nie dawało mu spokoju. Koniecznie chciał się komuś zwierzyć.

Nie mogąc inaczej, pobiegł nad brzeg morza, wykonał tam jamkę w ziemi i w głąb niej krzyknął, co miał sił: "Król Midas ma ośle uszy!". To mu ulżyło. Tymczasem — widocznie za zrządzeniem bogów — na tym miejscu, gdzie była jamka, wyrosła trzcina, cały łan trzciny. I ledwo tylko wiatr powiał, trzciny jęły się poruszać, szemrzeć, zbierać się w głos, który mówił: "Król Midas ma ośle uszy". Po całym kraju szedł ten zdradziecki szept trzciny i rzecz się stała jawna ku wielkiemu zmartwieniu dobrego króla, którego jedyną wadą było to, że nie znał się dobrze na muzyce.

Na podstawie: Jan Parandowski, *Mitologia*.

1. Wyjaśnij, jaki wpływ na odbiorców miała sztuka Apollina. Nie cytuj.

.....
.....
.....

2. Czy kara, która spotkała Midasa, była sprawiedliwa? Odpowiedz i podaj jeden argument uzasadniający Twoje stanowisko.

.....
.....
.....

3. Wymień 2 cechy Apollina, które ujawniły się w micie *Ośle uszy*. Przy każdej cesze podaj przykład postępowania Appollina uzasadniający, że taki właśnie był.

cecha	przykład postępowania
1.	
2.	

4. Król Midas uznał swój nowy wizerunek za

- a. zabawny.
- b. poniżający.
- c. ciekawy.
- d. tajemniczy.

5. Wyjaśnij, co o naturze człowieka mówi postępowanie fryzjera?

.....
.....
.....

6. Według narratora prawdopodobnie bogowie sprawili, że

- a. Midas nakazał fryzjerowi milczenie.
- b. sekret króla bardzo ciążył fryzjerowi.
- c. fryzjer nie utrzymał sekretu w tajemnicy.
- d. tajemnica Midasa została rozpowszechniona.

7. Narrator wypowiada się o królu Midasie

- a. z sympatią.
- b. lekceważąco.
- c. pogardliwie.
- d. z podziwem.

8. Wskaż zdanie, które zawiera opinię.

- a. *Ale był ktoś, kto znał tajemnicę królewską.*
- b. *A przy tym zdarzyła się rzecz osobliwa.*
- c. *Król pod karą śmierci nakazał mu milczenie.*
- d. *Grał i śpiewał jednocześnie.*

Jeremi Przybora

Upiorny twist

Rankami zrywam się śliczny -

liryczny i apetyczny.

To musnę coś jak jaskółka,

to usnę w słońcu jak pszczołka -

aż chmurki budzi mnie cień,

bym brzęczał cały dzień.

Lecz gdy spłynie mrok wieczorny -

typem staję się upiornym:

twarz mi blednie, włos mi rzędzie -

psują mi się zęby przednie.

A niech tylko wiatr zaśwista -

w piekielnego wpadam twista!

Widząc mnie w piekielnym twiście

zwariowałibyście!

Lew by się ze strachu śłaniał!

Jestem nie do wytrzymania,

bo - prócz wymienionych cech -

skręca mnie upiorny śmiech:

Cha cha cha!... Cha cha cha!...

[...]

Przez upiorność tę niestety

zniechęcają się kobiety.

Dniem kochają mnie po wierzchu,

a rzucają mnie o zmierzchu.

Iluz klęsk ja doznam - zanim

nie napotkam takiej pani,

co - prócz wymienionych cech -

wytrzymałaby ten śmiech:

Cha cha cha!... Cha cha cha!...

Kabaret Starszych Panów, *Piosenki wybrane*, Polskie Nagrania 2001

9. Bohater utworu za dnia jest „liryczny i apetyczny”, czyli

- a. uczuciowy i przystojny.
- b. smutny i elegancki.
- c. zabawny i wymuskany.
- d. melancholijny i zadbany.

10. Co według bohatera wiersza najbardziej zniechęca do niego kobiety?

.....

11. Wyjaśnij, jaką funkcję w ukazaniu dziennego oblicza bohatera pełnią porównania do jaskółki i pszczołki.

.....
.....
.....

12. Uzasadnij, że noc bardziej niż dzień nadaje się do ukazania upiornego oblicza bohatera.

.....
.....
.....

13. Wyjaśnij, na czym polega problem bohatera ukazany we fragmencie:

Dniem kochają mnie po wierzchu,

a rzucają mnie o zmierzchu.

.....
.....
.....

14. Zastosowanie czasu teraźniejszego, sprawia wrażenie jakby przemiana bohatera

- a. działa się przed oczami czytelnika.
- b. wydarzyła się tylko raz.
- c. miała się dopiero wydarzyć.
- d. następowała wieczorem.

15. Ukazanie bohatera w „Upiornym twiście” to rodzaj

- a. poetyckiej biografii.
- b. poetyckiej autobiografii.
- c. poetyckiego portretu.
- d. poetyckiego autoportretu.

16. Uzasadnij, że choć bohater ma dwa oblicza, to nie można go nazwać dwulicowym.

.....
.....
.....

17. Poniżej zamieszczono trzy wersje ogłoszenia napisanego w imieniu bohatera utworu ogłoszenia do portalu Kącik Samotnych Serc. Oceń każde z ogłoszeń poprzez przypisanie mu jednego określenia z ramki.

prawda, pochwała, manipulacja, kłamstwo, oszczerstwo

1.	Jestem mężczyzną o dwóch obliczach. W ciągu dnia wyglądam i czuję się lepiej. Jestem wrażliwy, spokojny i nawet atrakcyjny. Niestety nocą mam poważne problemy z cerą, uzębieniem, włosami. Czasem dziwnie się poruszam i mam irytujący śmiech. Jeśli jesteś samotna i możesz zaakceptować mnie takim, jakim jestem, napisz proszę: upiorny@twist.pl.
2.	Jestem zwyczajnym uczciwym, spokojnym mężczyzną. Nie mam żadnych tajemnic. O każdej porze dnia i nocy wyglądam znakomicie - bujne włosy, zdrowe białe zęby, piękna cera. Gdy mnie poznasz, przekonasz się, że nie mam wad. Nie jestem wyjątkowy, ale jeśli interesuje Cię pewny, spokojny związek, napisz do mnie: upiorny@twist.pl.
3.....	Jestem niezwykle ciekawym mężczyzną. Potrafię zmienić się w jednej chwili. Niewątpliwie korzystniej wyglądam w świetle dziennym. Noc jest dla mnie czasem szaleństwa. To właśnie wtedy porwę Cię do tańca, a mój śmiech nie pozwoli Ci się smucić. Możesz przetańczyć całą noc z mistrzem twista. Jeśli lubisz życie pełne przygód, napisz do mnie:upiorny@twist.pl

18. Napisz charakterystykę bohatera literackiego lub filmowego, który ma dwa różne oblicza. Nie charakteryzuj postaci pojawiających się w utworach z tego testu.

Pamiętaj, że Twoja praca musi zająć co najmniej połowę wyznaczonego miejsca.

.....
.....
.....
.....
.....

brudnopis